

ARDINA BAKMA

MARCELO D'SALETE

© KARAKARGA YAYINLARI 321

*Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü,
telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.*

ARDINA BAKMA

Marcelo D'Salete

Genel Yayın Yönetmeni: Mustafa Kutlukhan Perker

Yayın Koordinatörü: Mesud Ata

Çeviri: Emre Yavuz

Editör: Mesud Ata

Reklam ve Tanıtım Müdürü: Bilgen Ülgen

ISBN: 978-625-7217-37-8

1. Baskı: Ocak 2021

© Marcelo D'Salete, 2015

© For the Original Brazilian edition:

Editora Veneta Ltda, 2015

All rights reserved.

Türkçe yayım hakları Kalem Ajans aracılığıyla alınmıştır.

*İmtiyaz Sahipleri: Yelda Cumaloğlu, Mustafa Kutlukhan Perker
KaraKarga Yayınları, Destek Yayınları'nın alt kuruluşudur.*

Yayıncı Sertifika No: 13226

Adres: Abdi İpekçi Cad. No 31/5

Nişantaşı / İstanbul

Tel: (0 212) 252 22 42

Fax: (0 212) 252 22 43

 karakarga.com

 info@karakarga.com

 karakargayayinlari

 karakargayayinlari

 karakargayayin

Baskı: Deniz Matbaa Mücellit

Adres: Maltepe Mahallesi Hastane Yolu,

Sokak No 1/6 Zeytinburnu - İstanbul

Tel: 0 212 613 30 06

Matbaa Sertifika No: 48625

ARDINA BAKMA

MARCELO D'SALETE

Çeviri: Emre Yavuz

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM BİR
KALUNGA

BÖLÜM İKİ
SUMIDOURO

BÖLÜM ÜÇ
CUMBE

BÖLÜM DÖRT
MALUNGO

SÖZLÜK
KAYNAKÇA

GİRİŞ

ARDINA BAKMA (Cumbe), Brezilya'daki köleliğe karşı verilen siyahi mücadeleyi anlatıyor (1500'ler-1800'ler). Birçok Afrikalı, nesilden nesle isyan etti; hepsi de doğrudan, koşa koşa mocambo adı verilen kaçak yerleşkelerine sığınırken, çalıştıkları tarlalarda ayaklanma çıkartıyorlardı. Bu da şiddetin doğasıyla şekillenen bir toplumun gerilimini gösteriyordu. Tarihi dokümanlardan da ilham alan bu hikâyeler, o dünyada yaşananlara ışık tutmaya çalışıyor.

Cumbe kelimesi, bazı Latin Amerika ülkelerinde, Brezilya'da Afrikalı nüfusun, özellikle de kaçak kölelerin sığındığı bölgeleri tarif etmek için kullanılır. Şarkıcı ve tarihçi Nei Lopes'a göre, Kimbundu dilindeki *kumbi* kelimesinden; bu kelime de Umbundu dilindeki *ekumbi*, yani "güneş" kelimesinden geliyor. Aynı zamanda Kongo – Angola dillerinde gün, ateş, kralın kudretini gösteren "güç", izlenecek yol, hayatı anlamak ve tarih anlamalarına da geliyor.

ÖNSÖZ

BREZİLYA BANTU KÜLTÜRÜ ÜZERİNE GÜNEŞ DOĞUYOR

KÖLELİK DEVRİNDE, milyonlarca Bantu, zorla Brezilya'ya taşındı, özellikle de bugün Kongo ve Angola olarak bilinen bölgelerden. Bantu etkisine, hem dinî hem de ayinsel olarak Brezilya kültüründe sıkça rastlanır. Müzikte, tiyatrodâ, edebiyatta ve görsel sanatlarda estetik olarak karşımıza çıkar. Gündelik yaşamda ise ister evde ister sokakta olsun, mimiklerde, çoğu objenin kullanımında ve onlara verilen anlamlarda görülür. Brezilya nüfusunun çoğunun etik ve değer yargıları üzerinde de etkisi vardır. (Aynı etkiye, diğer Amerika ülkelerinde de rastlanır.)

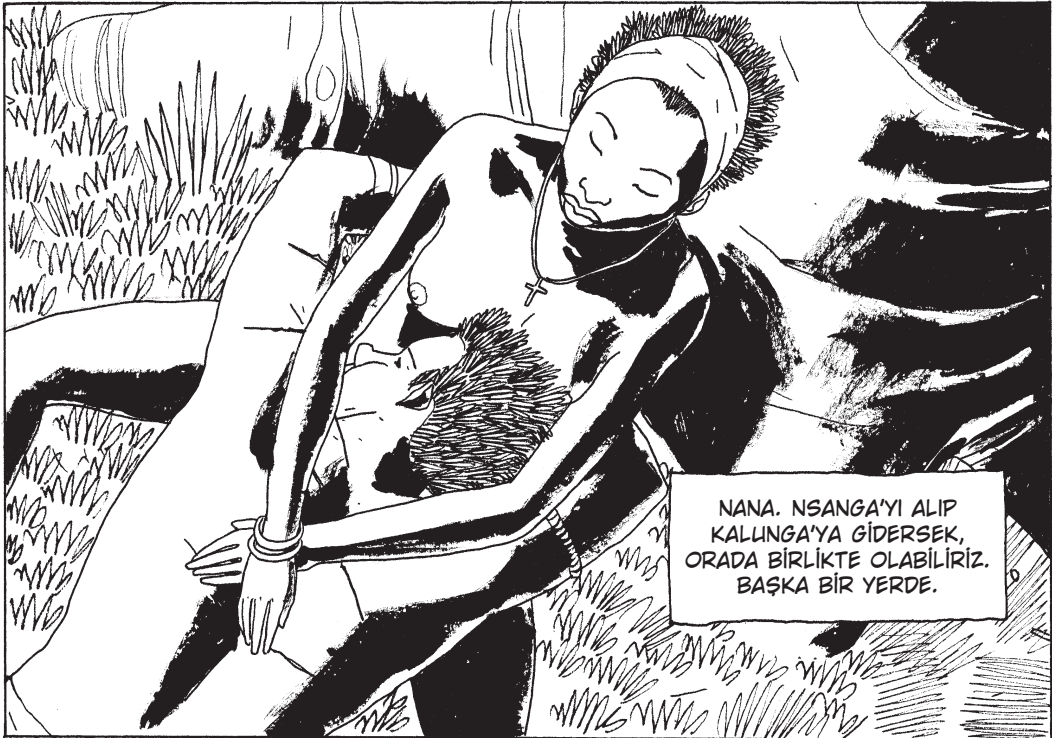
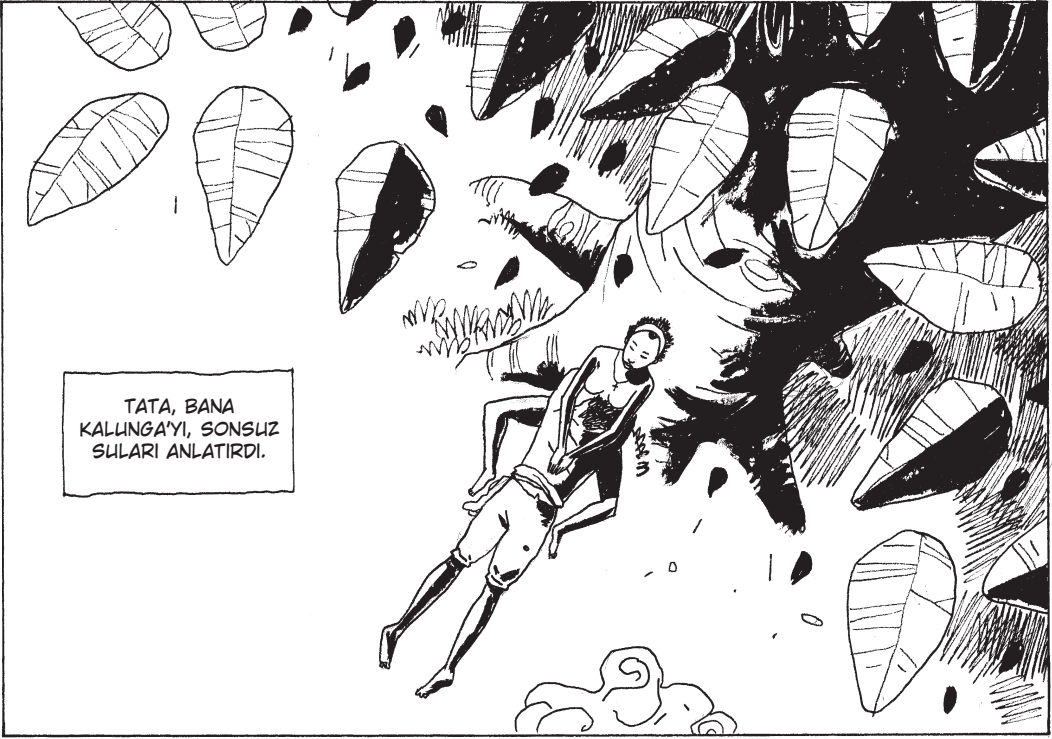
Bantu varlığı, her gün karşılaşılabileceğiniz özgür, yoksul yoldaşlar arasında yankılanır. Muhalif taraflar arasındaki tartışmalarda bile bu insanların zamanında boyunlarına, bileklerine ve zihinlerine vurulmuş zincirlerin izlerine rastlamak mümkündür. İster Yahudi-Hristiyan normlarının dayattığı yolda ilerlemek zorunda kalsın, ister Afrikalı karakteristik özelliklerini korusun, Bantu kültürü, Brezilya geneline dağılmış olan Palmeres gibi kaçak köle yerleşkelerinde yaşayan nüfus üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu bölgeler genelde çağdaş kent merkezlerine oldukça uzaktır. Bantu kültürü, siyah nüfusun danslarını, kur yapma yöntemlerini ve dövüş sanatlarını şekillendirmiştir. Yaşamlarını bildikleri şekilde sürdürüp her fırsatta alttan alta kendilerine dayatılan, ister bölgesel ister ulusal olsun, mahallelerinde, bahçelerinde ve hatta yatakta bile karşılarına çıkan –ekonomik ya da kurumsal- ırkçılıkla mücadele etmişlerdir.

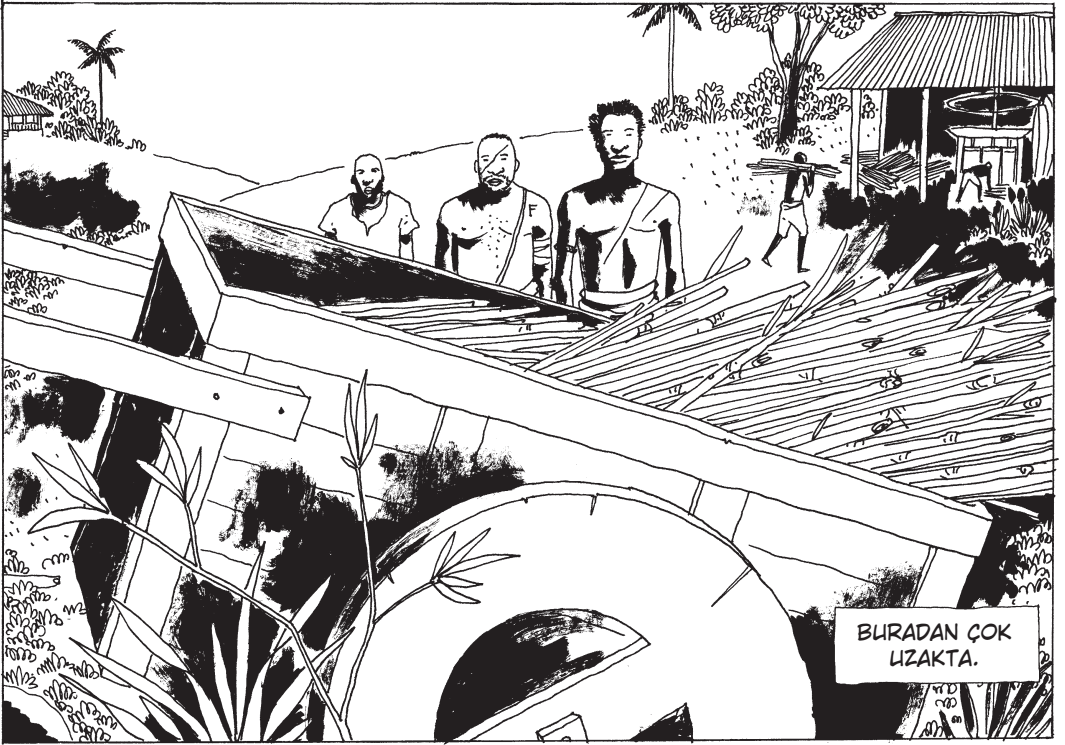
Bu kitaptaki hikâyeler, Bantu evrenindeki bulvar ve kavşak gibi yerlerin ve o yerler arasındaki güç noktalarının görsel izlerini sürüyor. Sembolik güce sahip hayvanların esrarengiz imgeleri ve savaşı görünümündeki görkemli heykellere göndermeler gibi Afrikalılığın gizemlerini ve eğitimbilimini çağrıştıran desenler var. Marcelo D'Salett'in karelerinde oynanan dramlar delilik, acı, tutku, eril saplantı ile birlikte beyazlarla kurulan duygusal ve cinsel ilişkilerin ortasına doğrudan ya da dolaylı olarak dalan karakterleri önümüze sunuyor. Kölelik kavgası içinde kendi ahlaki davullarının ritmine göre dans eden, isyan iplerine takılan ve intikam direğinin tepesinde dimdik duran insanları anlatıyor. Bu öykü ağında, barınakların örgütlenmesinde ve köleci güçlere karşı verilen silahlı mücadelede hayati bir öneme sahip kolektif bir siyasi hareketle birlikte küçük marjinal direnişlerin neşesiyle iç içe geçmiş ve hayallerin düştüğü sularda yaşanan insan ilişkileri var.

Allan Da Rosa, Angolalı yazar ve öğretmen

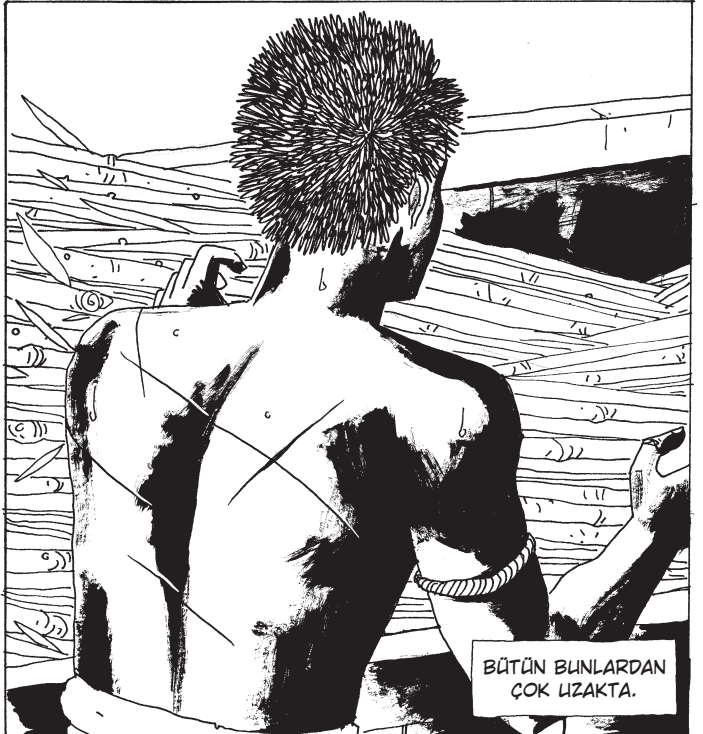

BURADAN ÇOK
UZAKTA.

BÜTÜN BUNLARDAN
ÇOK UZAKTA.

